

Vindeygir, hurðar og listar
Gott og billigt arbeiði.
Hugo Øster's Maskinsniðkari,
Tlf. 216. Tórshavn. Tlf. 216.

paa Varens Gang fra Producent til Forbruger. Medlemstallet nærmer sig 8,000, Kapitalen udgør 520,000 Pesetas, Omsætningen naaede i Femaarsperioden 1924—29 op paa 37.3 Mill. Pesetas, og Overskudet var henved 2 Mill. Pesetas.

Nogle Positos har organiseret egne Kredit- og Sparekasser, der bevilger Medlemmerne mindre Laan. Medlemstallet er 350, og Kapitalen beløber sig til 350,000 Pesetas. Kortere Laan tilstaaes mod 3 pCt. Rente. Som Sikkerhed stilles Baade, Garn etc.

Afdelingerne for gensidig Forsikring tæller nu ca. 25,000 Medlemmer, og de Understøttelser, der er betalt i Løbet af Femaarsperioden 1924—29, beløber sig til over 1 Mill. Pesetas. En særlig Afdeling for Ulykkesforsikring sørger for Understøttelse til de druknede Efterladte. I Regnskabsperioden er der til 204 Familier bleven udbetalt 25,000 Pesetas. Positos har endvidere startet en Afdeling for Arbejdsløshedsforsikring.

Flere Positos har ladet opføre saakaldte Fiskerhjem, der baade tjener som Uddannelsesanstalter og Hvilehjem. Hjemmene er enkelt, men smukt og hyggeligt indrettede og forsynede med gode Biblioteker. Ogsaa paa dette Omraade har Institutet for Socialpolitik gjort betydelige Indsatser. En særlig, saakaldt Kulturafdeling staar i Spidsen for Oplysningsarbejdet. Denne Afdeling har ligeledes organiseret Børnepositos, der dels beskæftiger sig med almindelig kulturelt Oplysningsarbejde, dels med Arbejdsanvisning, dels med rent andelsmæssig Indkøbsvirksomhed. Kulturafdelingen har ogsaa organiseret almindelige Skoler. I Folkeskolerne gaar ca. 3,300 Elever, i Erhvervsskolerne over 600. Hertil kommer endvidere 64 Fortsættelsesskoler, som dog sorterer direkte under Undervisningsministeriet.

Foreningen i Havnestaden La Selva kan tjene som Eksempel paa, hvilken Indflydelse en Positos har paa Levevilkårene og Arbejdsforholdene i en spansk Fiskerby. Den derafledende Brugsforening er velorganiseret og forsyner Folkene med de daglige Livsformodenheder til rimelige Priser. Foreningens Forsikringsafdeling, der ogsaa leverer Apotekervarer, beskæftiger sig desuden med Invaliditets- og Alderdomsforsikring. Foreningen har i Sinde efterhaanden at udvide sit Arbejdsomraade til ogsaa at omfatte Hotel- og Teatervirksomhed. Det Arbejde, Foreningen allerede nu udretter for at øge Medlemmernes materielle og kulturelle Standard, anses i Almindelighed for at være meget anerkendelsesværdigt.

I 1919 oprettedes en Statskreditkasse til Finansiering af Positos' Virksomhed. Det er denne Kasse, som senere har antaget Navnet Institut for Socialpolitik (Instituto social de la marina). Institutet har til Op-gave at udøve den offentlige Kontrol med Positos' Virksomhed. I Spidsen for det staar et Raad, der bestaar af Repræsentanter for Marineministeriet, Socialministeriet, Handelsministeriet m. fl. offentlige Institutioner samt for Redere, Fiskere, Positos og andre Erhvervsdriv-

vende saavel som Organisationer indenfor Fiskeribrug. Institutet raader over en Stab af Konsulenter, som driver en stadig Propaganda for Positos blandt Kystbefolkningen. 7.

Torskens Vandring.

Professor Dr. phil. Johs. Schmidt har i »Berlingske Tidende« forleden skrevet følgende Aftandling om Torskens Vandring:

Da afdøde Direktør for Biologisk Station, Dr. C. G. Joh. Petersen i sin Tid indførte Mærkning af Fisk, gav han Fiskeriundersøgelserne et virksomt Middel i Hænde til Oplysning af Fiskenes Vandringer og Vækst.

I de 28 Aar »Kommissionen for Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser« har foretaget Undersøgelser i det nordlige Atlanterhav, er der da ogsaa mærket adskillige Tusind Fisk. Heroppe, ved Færoerne, Island og Grønland, er det Torsken, som spiller langt den største Rolle. Naar Iskendere eller Færinger taler om »Fisk«, mener de dermed Torsk — og vort Arbejde har da ogsaa i særlig Grad været lagt an paa Undersøgelser af Torskens Biologi.

Vi mærker Torskene med Knapper af Ebonit, der anbringes i Gællelaaget med Solvtraad. Hver Knap bærer sit Nummer og Bogstaverne DA (Danmark). Forinden den mærkede Fisk igen udsættes i Havet, maales den, og derefter overlades den til sin Skæbne.

Adskillige af de mærkede Torsk bliver genfanget af Fiskerne, i nogle af vore Forsøg ved Færoerne endog 75 pCt., men oftest langt færre, helt ned til under 1 pCt. De kan gaa i mange Aar med Mærkerne: vi har Eksempler paa Genfangst af mærkede Fisk, der har været 7 Aar i Soen.

Indtil for kort Tid siden troede vi, at Islands Torskebestand aldrig forlod de islandske Kyster og Banker. Vi havde paavist, at Islands-Torsken har sit Hoved-Yngleomraade i det varme Vand, der beskyller Syd- og Vest-Kysten — især paa Strækningen mellem Reykjanes og Vestmannaeyjar — og at det er paa den mægtige

Koncentration her af gydende Fisk stammende fra alle Landets Kyster, at de store Torskefiskerier om Foraaret beror.

De sidste Aars Undersøgelser har fort os et Skridt videre. De har vist os, at den islandske Torskebestand staar i Forbindelse med andre Omraaders. Mærkningsforsøg ved Island har afsløret, at Torskene efter Gydningen ved Syd-kysten ikke alene spreder sig over alle de islandske Kyster, men at nogle ogsaa vandrer til Grønland. Og omvendt har Mærkningsforsøg ved Grønland vist, at der baade fra Vest-, Syd- og Østgrønland foregaar en Vandring af Torsk til Island.

Adskillige af de mærkede Torsk har gjort overraskende lange Rejser. Jeg kan nævne en, Nr. 385, der udsattes i Nærheden af Sukkertoppen i Vestgrønland, og som blev fanget igen ved Islands Vestkyst. Det er en Rejse over en Strækning omtrent som Afstanden fra Skagen til Nordafrika.

Mærkningsforsøgene ved Grønland blev begyndt i 1924 og er siden ved velvillig Assistance af Grønlands Styrelse fortsat hvert Aar, saa at vi nu raader over Resultater fra ikke mindre end otte Aar. Det er af stor Interesse at sammenligne de forskellige Aar af denne Periode.

I de første 6 Aar, fra 1925 til 1929, er der ved Island kun fanget 1 af de ved Grønland mærkede Torsk. I 1930 blev der fanget syv og i Aar er der til den 15. August fanget ikke færre end ca. 40. Det er især Syd- og Vestkysten af Island, at Grønlandstorskene er genfanget, altsaa paa Torskens væsentligste Ynglepladser ved dette Land, og det store Antal Genfangster i Aar viser, at det islandske Foraarsfiskeri i Aar for en langt fra ubetydelig Del har været baseret paa Fisk, der er opvokset ved Grønland. Af Meddelelser i norske Blade fremgaar det, at det ikke alene er fra Grønland, at Torsk i Aar har vandret til Island. Nordmændene mærkede i Fjor et Antal Torsk ved den lille Ø Jan Mayen, der ligger langt oppe i Nordhavet nordøst for Island, og tre af disse Torsk blev fanget ved Island.

Det ligger nær at spørge, hvad Aarsagen er til, at Torsken tilsyneladende i stadig større Mængde forlader Grønland for at søge til de islandske Banker.

Saa vidt jeg kan se, er Aarsagen den, at Torsken ved Grønland ikke har fundet tilstrækkelig gunstige Forhold for sin Gydning, og at Forplantningsdriften derfor driver den over til Islands Syd- og Vestkyst, hvor den finder, hvad den søger, nemlig de passende høje Temperaturer af Vandet.

Som en Magnet drager Island de gydefærdige Fisk til sig: fra Vestgrønland, fra Sydgrønland, fra Østgrønland, ja fra Jan Main, og Magneten er de høje Temperaturer af Vandet ved Syd- og Vestlandet.

Disse høje Temperaturer forekommer Aar efter Aar med største Regelmæssighed i Havet ved Island, i Modsætning til Forholdet ved de andre nævnte Lande. De er Aarsagen til den store Koncentration af Fisk, hvorpaa det islandske Foraarsfiskeri er baseret, og de bevirker, at dette Fiskeri ikke alene er et af de største, men heldigvis ogsaa et af de mest stabile i Verden.

Æggene og den spæde Yngel af Torsken findes ikke ved Bunden, men driver nær Overfladen, fort af Strømmen, der ved Island bevæger sig i Urvirvler Retning omkring Landet. Vi har længe vidst, at store Masser drivende Torske-Yngel paa denne Maade føres med Strømmen fra Syd- og Vestkysten til Nord- og Østkystens koldere Vand, hvor de søger til Bunds og vokser op. I Aar er det lykkedes os at paavise, at der fra Vestkysten af Island, hvor Strømmen sender en Gren i vestlig Retning, ogsaa driver Torske-yngel over Danmarks-Strædet til Grønlands Østkyst. Dette er et vigtigt Skridt fremad mod Løsningen af Spørgsmaalet om Forbindelsen mellem Islands og Grønlands Torsk, der er af saa stor Betydning for Fiskerierne ved begge Lande, at det i de kommende Aar maa sættes i første Række blandt den danske Havundersøgelseskommissions Opgaver i det nordlige Atlanterhav.

Advarsel.

Det bekendtgøres herved, at enhver, der forårsager Skade paa de elektriske Ledninger, Master o. l., fremtidig vil blive draget til Ansvar herfor.

THORSHAVN BYRAAD, 14.
September 1931.

Føroya felag móti tuberklasjúku

heldur aðalfundur í tí lilla klubb-salinum mánakvöldið 5. októbir kl. 8½.

Nevndin.

Det dages —

Amerika har alle Dage været den internationale Arbejderbevægelses Smertensbarn. Udholdende Pionerer som afdøde Victor Berger og Debbs samt den stadig virksomme Morris Hillquit har gennem en Meneskealder forsøgt at samle Amerikas Arbejdere under de samme Symboler som Arbejderne i den øvrige Verden. Det er indtil vore Dage ikke lykkedes i nævneværdig Grad. Naar Resultaterne har været saa smaa, er en af Grundene selvfølgelig, at Individualismen er et af U. S. A. s mest udprægede Kendetegn. Indvandrere fra Alverdens Lande havner i det udstrakte Rige med kun et Maal: At slaa sig igennem uden Hensyn til nogen Side. Ligeledes er Sprogvanskelighederne selvfølgelig ogsaa en Hemska paa alt politisk Propaganda-Arbejde.

Men Verdenskrisen, som ikke mindst hemsøger Amerika, synes at have vakt Arbejderne dér til Eftertanke. De seneste Efterretninger gaar ud paa, at der nu igen er Bestræbelser i Gang for at skabe et virkeligt Arbejderparti i U. S. A. Det er det mest betydelige Jernbanetjenestemandsforbund (der findes 21 saadanne), som paa sin Kongres har formuleret Ønsket om at skabe Amerikas Arbejdere et politisk Organ. Det hedder i en af Kongressens Vedtagelser bl. a.:

Det maa betragtes som en Brist, at Arbejderbevægelsen i Amerika ikke ejer et politisk Apparat, som kan udtrykke Arbejdernes Meninger og Idéer. Kongressen udtaler Ønsket om en virkelig Offensiv med det Formaal at faa dannet et Arbejderparti efter engelsk Monster.

Kongressen vedtog fremdeles, at Ledelsen skulde træde i Forbindelse med andre Organisationer for at søge at interessere disse for Dannelsen af et politisk amerikansk Arbejderparti.

Nod lærer nogen Kvinde at spinde — siger Ordsproget. Læreren Krisen i U. S. A. for Alvor Arbejderne dér Betydningen af Organisation og Sammenhold, saa er Dagningen begyndt derovre paa de store Vidder.